

Jakub Nowak

Konferencje organizowane na Wydziale Politologii

Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska. Sectio K, Politologia 17/1,
173-178

2010

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

Kronika Naukowa Wydziału Politologii

A chronicle of scientific events of the Faculty of Political Science

Konferencje organizowane na Wydziale Politologii

Wydział Politologii UMCS (przy współpracy z Biurem Rzecznika Praw Dziecka i Kuratorium Oświaty w Lublinie) zorganizował 16 marca 2010 r. konferencję na temat *Uwarunkowania życia codziennego a zdrowie psychiczne dziecka*.

Konferencja naukowa *Radio a Społeczeństwo*

Międzynarodowa konferencja interdyscyplinarna *Radio a Społeczeństwo* odbyła się w Lublinie w dniach 12-13 kwietnia 2010 roku. Jej organizatorem był Zakład Komunikacji Społecznej Wydziału Politologii UMCS oraz Podlaska Fundacja Wspierania Talentów. Patronat medialny objęły Polskie Radio Lublin SA oraz Akademickie Radio Centrum. Kierownikiem konferencji była dr Grażyna Stachyra, a sekretarzem mgr Elżbieta Pawlak-Hejno. W konferencji udział wzięło 42 naukowców i studentów reprezentujących 18 uczelni. 38 z nich wywodziło się z polskich jednostek naukowych, czworo badaczy reprezentowało jednostki zagraniczne (z Francji, Niemiec, Portugalii i Wielkiej Brytanii).

Obrady pierwszego dnia konferencji miały miejsce gościnnie w Sali Posiedzeń Rady Wydziału Humanistycznego. Rozpoczął je panel międzynarodowy zatytułowany *Modern Radio in Europe*. Uroczystego otwarcia konferencji dokonał Dziekan Wydziału Politologii prof. dr hab. Grzegorz Janusz.

Panel międzynarodowy poprowadzony został przez prof. Stanisława Jędrzejewskiego (Akademia Leona Koźmińskiego, KUL). Jako pierwszy wygłosił referat prof. Guy Starkey (University of Sunderland) *Digital radio in the digital age? The challenge of digital migration: a case study*. Swoje wystąpienie poświęcił zagadnieniu cyfrowej emisji sygnału radiowego i wpływu tej technologii na tradycyjny sposób odbioru. Prof. Hans Kleinsteuber z Uniwersytetu w Hamburgu zaprezentował przegląd historycznych uwarunkowań, w ramach których funkcjonowało radio w różnych krajach Europy. Wykład ten nosił tytuł *Radio in Europe*. Po krótkiej przerwie temat *Towards Post Radio: between promises and contingencies, questions about radio innovation* rozwinął prof. Jean-Jacques Cheval z Uniwersytetu w Bordeaux. Wystąpienie z jednej strony opisywało pewne trendy w radiofonii europejskiej ostatnich kilku dekad, z drugiej zaś było próbą nakreślenia możliwych scenariuszy rozwoju

radia, ze wszelkimi uwarunkowaniami natury technologicznej, ekonomicznej, czy społeczno-kulturowej. Kolejna prezentacja dotyczyła nowych mediów i ich wpływu na radio. Prof. Madalena Oliveira (Universidade do Minho) oraz prof. Stanisław Jędrzejewski omówili kwestie związane z dostosowywaniem radiowej ekspresji do potrzeb emisji internetowej. Referat zatytułowany *From Air to Web – shaping radio for Internet* poświęcony był zarówno czynnikom technicznym, jak i językowym, które kształtują przekaz radia internetowego. Kolejnym mówcą była prof. dr hab. Elżbieta Pleszkun-Olejniczakowa (Uniwersytet Łódzki), sięgająca po archiwalne przekazy radiowe sprzed kilkudziesięciu lat ilustrujące jej wykład pt. *Kulturowy przekaz radia*. Aspekt społecznościowy i wspólnotowy radia poruszyła dr Urszula Doliwa w wystąpieniu *Koncepcja radia społecznego*, w którym wskazała na uwarunkowania, w jakich radio społeczne (lokalne, środowiskowe) funkcjonuje w Polsce oraz krajach Unii Europejskiej i USA. Wskazała na wartości, jakich nośnikiem jest ten typ radia oraz na zagrożenia przed nim stojące. Jako ostatnia swój referat wygłosiła dr Ilona Biernacka-Ligęza z Uniwersytetu Opolskiego, która przybliżyła słuchaczom kształt współczesnej radiofonii norweskiej, ze szczególnym uwzględnieniem radiofonii lokalnej tego kraju oraz specyficznej ochrony ustawodawczej, jakiej podlega lokalny charakter radia. Wykład ten, zatytułowany *Radio lokalne w Norwegii*, zakończył wystąpienia tematyczne, po których nastąpiła dyskusja nad wygłoszonymi tekstami, moderowana przez prof. Stanisława Jędrzejewskiego.

Kolejnym punktem konferencji było spotkanie autorskie z red. Katarzyną Michalak (Radio Lublin), dwukrotną laureatką Prix Italia dla najlepszych reportażyście Europy, a także wielu innych nagród krajowych i międzynarodowych. Oprócz reportażu „Dzień Taty” zebrani mieli okazję wysłuchać fragmentów innych reportaży krajowych i zagranicznych oraz opowieści o reporterskim powołaniu, docieraniu do tematów oraz szczególnej więzi łączącej autorkę z bohaterami opowieści. Spotkanie nie obyło się bez pytań do Autorki oraz jej opinii m.in. na temat współczesnego statusu reportażu w polskiej radiofonii.

Drugi dzień obrad podzielony był na dwie równoległe toczące się sesje na Wydziale Politologii. Tytuły sekcji to „kulturowa” oraz „językowo-gatunkowa”, a także poświęcony działalności studentów specjalny „Panel studencki”.

Obrady sekcji kulturowo-społecznej pod przewodnictwem prof. Elżbiety Pleszkun-Olejniczakowej rozpoczęła dr Mirosława Wielopolska-Szymura z Uniwersytetu Śląskiego, analizując w wystąpieniu *Program III Polskiego Radia – budowanie wspólnoty słuchaczy* proces transformacji formuły programowej „Trójki” oraz adekwatne do niego reakcje ze strony audytorium. Następnie dr Jagoda Bloch (Uniwersytet Warszawski) zaprezentowała referat *Rola serwisów informacyjnych w tworzeniu wspólnoty z odbiorcami*. Zwróciła uwagę na strukturę współczesnego serwisu informacyjnego w radiu oraz zaprezentowała wyniki badań kilkuset godzin materiału audialnego. Z kolei dr Małgorzata Żurakowska (KUL, Radio Lublin) w wystąpieniu *Radio a tworzenie wspólnoty. Na przykładzie akcji „Pomóż dzieciom przetrwać zimą” Radia Lublin* poruszyła aspekt praktyczny funkcjonowania wspólnoty dziennikarzy oraz słuchaczy niosących pomoc potrzebującym. Podkreśliła trwałość oraz szczególny aspekt emocjonalny jej istnienia. Dyskusję poprzedził referat dr Katarzyny Zagórskiej z Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu *Program – portal – działanie w poznańskiej radiofonii katolickiej*, w którym zarysowała specyfikę więzi nadawcy sformatowanego według klucza religijnego ze swoimi słuchaczami.

Po przerwie dalszy ciąg obrad zainaugurował dr Bernard Grzonka z Uniwersytetu Śląskiego referatem *Regionalne Radio na Śląsku*, w którym zaakcentował aspekt kulturowych

odrębności regionów, która powinna znaleźć swoje odzwierciedlenie w kształtowaniu przekazu medialnego. Mgr inż. Katarzyna Miętkiewicz (Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, Polskie Radio Pomorza i Kujaw) w wystąpieniu *Radio jako medium komunikowania społecznego w wymiarze regionalnym i jego wpływ na rozwój społeczeństwa* podkreśliła znaczenie sprzężenia zwrotnego w negocjowaniu formuły komunikatu radiowego. Mgr Magdalena Szydłowska (Uniwersytet Warmińsko-Mazurski, Radio Olsztyn) zaprezentowała *Pogranicze z daleka i z bliska*, zarysowując problematykę fonicznego kształtowania aspektów „granicznych” oraz towarzyszących temu kwestii budulca językowego. Przed dyskusją wystąpiła jeszcze mgr Anna Cieśla (Uniwersytet Śląski), przedstawiając referat *Rola radia w przekazywaniu kultury. Analiza na przykładzie programów i informacji kulturalnych w Radiu Kielce*, w którym szczególną uwagę poświęciła kulturowej roli radia jako medium budującego nastrój i potęgującego emocje.

Po przerwie jako pierwsza zabrała głos mgr Małgorzata Adamik (UMCS w Lublinie), referując temat *Telewizyjna a radiowa reklama polityczna u progu XXI wieku* i akcentując aspekty komunikacyjnej specyfiki mediów w kontekście poruszanej społeczno-politycznej problematyki. Z kolei dr Grażyna Stachyra (UMCS w Lublinie) zaproponowała temat *Sfera liminoidalna w radiu*. Podjęła problem antropologicznych badań radia, funkcjonowania tego medium w nurcie kultury, a także ewokowanych charakterem społeczeństwa postindustrialnego zmian w radiowym przekazywaniu. Na zakończenie wystąpiła mgr Justyna Kędziora (UMCS w Lublinie) z referatem *Obraz społeczeństwa polskiego w audycjach Polskiego Radia Lwów*, w którym przedstawiła panoramę audycji podejmujących tę problematykę, akcentując realizacyjne aspekty ich antenowych prezentacji.

Obrazom sekcji językowo-gatunkowej w pierwszej części przewodniczyła dr Magdalena Piechota z UMCS. Rozpoczęły się one od referatu dr Moniki Wawer z Uniwersytetu Jagiellońskiego, która dokonała porównania modeli radiowych i telewizyjnych programów typu talk-show w wystąpieniu zatytułowanym *Rozmowa w radiu, rozmowa w telewizji – specyfika przekazu*. O radiu jako nośniku sztuki na podstawie słuchowisk okresu międzywojennego i ich społecznego odbioru opowiedziała dr Aneta Wójciszyn-Wasil (Polskie Radio Lublin) w prezentacji *Radio: od 'blind medium' do nowoczesnego języka sztuki. Z powodu trwającej żałoby narodowej na wygłoszenie swojego referatu Radio w grze: naciskane czy uciskane. O infotainmentowej formie przekazu w serwisach i programach na żywo nie zdecydowała się mgr Alina Kietrys, zaś dr Monika Białek-Lubińska (Uniwersytet Gdański) w miejsce anonsowanego tematu *Cechy strukturalne polskiego reportażu radiowego* poświęciła swój czas wspomnieniu red. Krystyny Bochenek, wicemarszałek Senatu, tragicznie zmarłej w katastrofie lotniczej pod Smoleńskiem.*

Po przerwie przewodnictwo obrad przejęła mgr Alina Kietrys z Uniwersytetu Gdańskiego. Mgr Kinga Klimczak i Juliusz Mroziński z Uniwersytetu Łódzkiego zaprezentowali po niej ilustrowany fragmentami reportażu temat *Reportaż radiowy – pomiędzy żywą mową a pismem*, w którym poddali analizie sposób przekazu tekstów reportażowych i ich charakter. Klasycznym gatunkom radiowym w postaci słuchowisk i teatru radiowego oraz ich kulturowym uwarunkowaniom poświęcone były kolejne referaty – mgr Joanny Bachury *Słuchowisko a współczesne zjawiska kulturowe* oraz mgr Aleksandry Pawlik (reprezentujących Uniwersytet Łódzki) *Adaptacje w Teatrze Polskiego Radia (wybrane zagadnienia)*. Drugą część obrad zakończył mgr Marcin Stachyra (UMCS), który dokonał przeglądu zawartości muzycznej stacji radiowych oraz sposobu prezentacji muzyki w radiu pt. *Muzyka dla radia*,

czy radio dla muzyki? Rola DJ'a we współczesnym radiu. Po kolejnej przerwie poprzedzonej dyskusją nad referatami przewodnictwem obradom objął mgr Marcin Stachyra. Trzecią część rozpoczął dr Maciej Białas (UMCS), poruszając zagadnienie roli radia w prezentacji muzyki klasycznej oraz zmian, jakim ulegała ona na przestrzeni lat, w referacie *Radio w dysseminacji wielkiej muzyki*. Ostatnie dwa wystąpienia dotyczyły publicystki politycznej w stacjach radiowych publicznych i prywatnych. Próbę systematyki zjawisk podjęła mgr Katarzyna Plewka (UMCS) w referacie *Współczesna publicystyka polityczna w radiu publicznym i komercyjnym – analiza porównawcza*, zaś mgr Wojciech Maguś (UMCS) zbadął *Dyskusje publicystów w Programie Trzecim Polskiego Radia oraz radiu TOK.FM* pod kątem tematyki, stosowanych środków polemicznych oraz preferowanych przez dziennikarzy poglądów. Podobnie jak poprzednie części, tak i tę zakończyła dyskusją, po czym wszyscy uczestnicy konferencji zbrali się wspólnie w Sali Rady Wydziału Politologii, gdzie nastąpiło uroczyste zamknięcie i podsumowanie obrad.

Panel studencki pozwolił spojrzeć na media nie tylko oczami teoretyków, ale także młodych adeptów wiedzy i początkujących praktyków. Jako pierwszy głos zabrał Mateusz Żydek, redaktor naczelny Akademickiego Radia Centrum, który przybliżył uczestnikom panelu techniki budowania kontaktu z odbiorcami w mediach studenckich. Na przykładzie własnej rozgłośni tłumaczył, jak skutecznie przyciągnąć słuchaczy i zachęcić ich do aktywnego odbioru audycji. Tajemnice Radia Centrum zdradzali w swoich wystąpieniach również Tomasz Lachowski, opowiadający o początkach programu „Mroki historii” oraz Kinga Bąk, mówiąca o kulturze studenckiej w Lublinie przez pryzmat audycji „Koktajl kulturalny”. O warsztacie dziennikarskim i jego związkach z literaturą dywagowała natomiast Paulina Czarnek z Uniwersytetu Łódzkiego. W swojej pracy zajęła się ona problemem wartości poznawczej reportażu radiowego, który to wątek kontynuowała później Aleksandra Borowik (UMCS). W prezentowanych referatach i dyskusji nie zabrakło też analiz bieżącej sytuacji polskich nadawców. Wielokrotnie powracano do zagadnień dotyczących rozgłośni krajowych, w tym do komercjalizacji informacji oraz zaniku obiektywizmu dziennikarskiego.

Konferencja okazała się dobrą okazją do integracji środowiska badaczy radia, reprezentujących różne dyscypliny i podejścia naukowe. Uczestnicy przedstawili wiele cennych referatów, które wydane zostaną w formie publikacji pokonferencyjnej. Konferencja wzbudziła także żywe zainteresowanie studentów lubelskich uczelni, którzy licznie uczestniczyli we wszystkich częściach obrad, nie tylko w dedykowanym im panelu studenckim. Ożywione dyskusje toczyły się zarówno w toku obrad, jak i w kularach, a liczne głosy wskazywały na potrzebę kontynuacji podobnych przedsięwzięć poświęconych tak popularnemu w odbiorze, lecz stosunkowo rzadko badanemu medium, jakim jest radio.

Podsumowując, konferencję „Radio a Społeczeństwo” można uznać za udaną, zarówno pod względem naukowym, jak również jako forum integrujące rozproszone środowisko „radioznawców”, niemających dotąd na arenie krajowej wspólnego forum spotkań. Wskazana byłaby zatem kontynuacja w postaci podobnego wydarzenia w niedalekiej przyszłości.

*Grażyna Stachyra (Zakład Komunikacji Społecznej),
Marcin Stachyra, Karolina Burno*

16 kwietnia 2010 roku odbyła się na Wydziale Politologii konferencja naukowa *Polska i Europa na przełomie XX i XXI wieku. Wizje i realizacja*, zorganizowana przez Zakład Ruchów Politycznych.

Konferencja naukowa *Polityka historyczna w literaturze polskiej*

Zakład Komunikacji Społecznej Wydziału Politologii UMCS przy współpracy Podlaskiej Fundacji Wspierania Talentów (fundacja Skarbu Państwa) zorganizował ogólnopolską konferencję naukową *Polityka historyczna w literaturze polskiej*. Odbyła się ona w dniach 18-19 maja 2010 r. w gmachu Wydziału Politologii UMCS; jej kierownikiem był prof. dr hab. Krzysztof Stępnik, a sekretarzem dr Magdalena Piechota. Konferencję, podczas której wygłoszono 32 referaty, otworzył Dziekan Wydziału Politologii prof. dr hab. Grzegorz Janusz. Organizatorzy gościli referentów z kilkunastu ośrodków naukowych w Polsce, m.in. Uniwersytetu Jagiellońskiego, Uniwersytetu Warszawskiego, Instytutu Badań Literackich PAN, Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, Uniwersytetu Wrocławskiego, Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, Uniwersytetu Śląskiego, Uniwersytetu Rzeszowskiego, Uniwersytetu Opolskiego, Uniwersytetu w Białymstoku, Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy. Obradom towarzyszyły długie i owocne dyskusje, odsłaniające nowe pola badań literaturoznawczych, dla których kluczem jest kontrowersyjne pojęcie polityki historycznej. Efektem konfrontacji różnych sposobów myślenia o polityce historycznej, wielości zastosowanych przez referentów metod interpretacji i analizy dzieł literackich XIX i XX wieku będzie monograficzna publikacja książkowa, którą opublikuje Wydawnictwo UMCS w serii „Obrazy Kultury Polskiej”.

Magdalena Piechota, Zakład Komunikacji Społecznej

Konferencja naukowa *Julian Wieniawski – Klemens Szaniawski – Feliks Brodowski*

Zakład Komunikacji Społecznej UMCS, Zakład Literatury Pozytywizmu i Młodej Polski UMCS i Wojewódzka Biblioteka im. Hieronima Łopacińskiego w Lublinie zorganizowali ogólnopolską konferencję naukową *Julian Wieniawski – Klemens Szaniawski – Feliks Brodowski*, która odbyła się w Lublinie w dniach 20-21 kwietnia 2010 roku. Cel konferencji to oparta na współczesnych narzędziach badawczych interpretacja i analiza twórczości pisarzy związanych z Lublinem. Literatów łączy nie tylko miejsce urodzenia, ale także obserwacje środowisk i wykorzystywanie małych form narracyjnych.

W konferencji wzięli udział m.in. prof. dr hab. Stanisław Fita (KUL), który wygłosił referat na temat *Jeden z cichych bohaterów. Ojciec Prokop w powieści i wspomnieniach Klemensa Junoszy*. Prof. dr hab. Jakub A. Malik (KUL), przedstawił pracę *Jordan w Lublinie. Obrazy Lublina w twórczości Juliana Wieniawskiego. Legenda do planu miasta z historią w tle*. Prof. dr hab. Tomasz Sobieraj (UAM) opowiedział o *Biedermeierowskiej powieści Klemensa Junoszy Szaniawskiego „Pan sędzia”*, a prof. dr hab. Maria Olszewska (UW) przedstawiła *Warszawę Feliksa Brodowskiego*.

Organizatorzy i uczestnicy uznali konferencję za bardzo udaną. Badacze przypomnieli i na nowo odczytali utwory nieco dziś zapomnianych autorów. Wszystkie wystąpienia referentów zostaną wydane w tomie z serii „Obrazy Kultury Polskiej”.

Elżbieta Pawlak-Hejno, Zakład Komunikacji Społecznej

Zakład Ruchów Politycznych (przy współpracy z Katedrą Historii i Kultury Krajów Języka Hiszpańskiego KUL) zorganizował 8 czerwca 2010 r. konferencję ***Dwieście lat niepodległości państw Ameryki Łacińskiej. Historia i współczesność.***

Zakład Ruchów Politycznych zorganizował 10-11 czerwca 2010 r. konferencję naukową ***Stan i perspektywy demokracji bezpośredniej w Europie i świecie.***

Zakład Myśli Politycznej zorganizował 18-19 czerwca 2010 r. konferencję naukową ***Obraz Rosji i Rosjan w sferze publicznej. Myśl polityczna, media, opinia publiczna.***

Uzyskane stopnie/tytuły

Decyzjami Senatu UMCS z dnia 27 stycznia 2010 r. dr hab. **Bożena Dziemidok-Olszewska** oraz dr hab. **Waldemar Paruch** otrzymali stanowisko profesora nadzwyczajnego UMCS.

26 marca 2010 r. odbyło się kolokwium habilitacyjne dr. **Grzegorza Radomskiego**. Podstawę habilitacji stanowiła rozprawa nt. *Samorząd terytorialny w myśli politycznej Narodowej Demokracji 1918-1939*. Recenzenci: prof. dr hab. Jerzy Wojciech Muszyński, prof. dr hab. Aleksander Łuczak; dr hab. Kazimierz Dziubka; dr hab. Ewa Maj.

Doktoraty

♦ 7 stycznia 2010 r. odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej mgr **Katarzyny Radzik**, nt. *Samorząd terytorialny w Wielkiej Brytanii w latach 1979-2007. Od nowego zarządzania publicznego do lokalnego współzarządzania*. Promotor: dr hab. Stanisław Michałowski, prof. nadzw. (UMCS). Recenzenci: dr hab. Andrzej Piasecki, prof. nadzw. (Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie); dr hab. Grzegorz Janusz, prof. nadzw. (UMCS).

♦ 15 stycznia 2010 r. odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej mgr **Urszuli Bronisz**, nt. *Konkurencyjność regionów w Polsce po 1998 r.* Promotor: dr hab. Andrzej Miszczuk, prof. nadzw. (UMCS). Recenzenci: dr hab. Marek Proniewski, prof. nadzw. (Uniwersytet w Białymstoku); dr hab. Stanisław Michałowski, prof. nadzw. (UMCS).

♦ 9 kwietnia 2010 r. odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej mgr. **Grzegorza Gila**, nt. *Upadanie państwa w pozimnowojennym środowisku międzynarodowym*. Promotor: dr hab. Marek Pietraś, prof. nadzw. (UMCS). Recenzenci: prof. dr hab. Teresa Łoś-Nowak (Uniwersytet Wrocławski); dr hab. Andrzej Czarnocki, prof. nadzw. (UMCS).